

Türkiye ölçüsünde yapı Kooperatifi hazırlığı başarı ile sona erdi, işe başlanıyor

Bundan önceki sayılarımızda kuruluş hakkında bilgi verdiğimiz ve çok geniş bir alana mazhar olan "TÜRKİYE MADENİŞ SENDİKASI MAH DUT MESULİYETLİ YAPI KOOPERATİFİ ORTAKLIĞI, bütün hazırlıkları bitirmiştir. Şurası ile noterlikten geçirilen, Ticaret Vekâletince tasdik edilen münâme ve statü istan bul. Ticaret Mahkemesinden de geçirilmiş ve son olarak Ticaret Sicil Memurluğuna intikal ettirilmiştir. Önümüzdeki günlerde buradaki münâmenin da bitirilerek, statünün Statüli Ticaret Gazetesinde ilan edilmesiyle Resmi Formalite tamamlanmış olacaktır. Maden-İş Sendikası, üyelerinin gün geçtikçe artan meslek az da kurvetle devranan meslek ihtiyacına cevap verebilmek için hazırladığı Yapı Koo-

peratifinin çalışma sahası bütün Türkiye'ye şamil olacaktır. Bilindiği gibi, bugüne kadar kurulan Kooperatiflerin hepsi mahallî olarak çalışıyorlardı.

ifade edildiğine göre, Maden-İş Sendikası, Türkiye'deki bütün teşkilâtın ihtiyacını karşılayacak bir Yapı Kooperatifini kurabilmek hususundaki isteğini gerçekleştirmek için

altı ay çalışmak zorunda kalmıştır. Kooperatif idaresi, ayrıca

inşa edilecek işçi sitelerinin yerlerini Bakırköy, Rami-Topcular, Silâhtarğa, Levent,

Kadıköy olarak tesbit etmiş ve arsa hususunda sondajlarını ilerletmiştir.

İnşa edilecek işçi evlerinin maliyeti, tipi ve konforu hakkında inşaat firmalarından bilgi alınmakta, mukayese yapılarak bir neticeye varılmaya çalışılmaktadır. Diğer taraftan Kooperatif ortak namzetlerinin sayısı gün geçtikçe artmakta ve bu artışta Kooperatifin kuruluşundaki isabeti ortaya koymaktadır.

İSMAİL NALCIOĞLU

ALİ TURUT

MEHMET DALAN

ŞEMSETTİN BENLİ

Sendika 4 işyerinde zam istedi.

JUMBO ÇATAL — KASIK FABRİKASI İLE İHTİLÂF
Türkiye Maden-İş Sendikası, ile Jumbo Çatal — Kasık Fabrikası arasında işyeri işçilerinin ücretlerine yüzde 50 nispetinde zam yapılması hususunda açılmış bulunan ihtilâf, il Hakem Kuruluna intikal ettirilmiştir.

İşveren, kesin uzlaşma toplantısında ücretlere yüzde 15 nispetinde bir zam yapmayı kabul etmiş bulunuyordu.

DOĞU MADENİŞ ESYA
Türkiye Maden-İş Sendikası, ile Doğu Madenî Eşya Fabrikası arasında, işyeri işçilerinin ücretlerine yüzde 50 nispetinde zam yapılması hususunda açılmış bulunan toplulukla iş ihtilâfı için il Hakem Kuruluna intikal ettirilmiştir.

RADYO FABRİKASINDA
Türkiye Maden-İş Sendikası, ile Cihan Komandit Ortaklığı Radyo Fabrikası işyeri işçilerinin ücretlerine yüzde 50 zam yapılması hususunda çıkarılan toplulukla iş ihtilâfının kesin uzlaşma toplantısında işveren, radyonun "madenî eşya sınıfına sokulmayacağına" iddia ettiğinden durum bir zabıta tesbit edilerek, Hakem Kuruluna intikal ettirilmiştir.

SORU: — (Behçet ZAIM- OĞLU),
İş elbisesi ne zaman verilir?

CEVAP: — İŞÇİLERİN SAĞLIĞINI KORUMA VE İŞ EMNİYETİ NİZAMNAMESİ
MADDE: 19 — İş elbisesi ve levazımı ve soyunma yerleri:

a) — İşçilerin kendilerine ait elbiselerine zarar verecek veya bunları sokakta giymek veya halde kırılacak mahiyetli işlerde, işçilere işin icabet tirdiği şekilde ve vasıta ile elbisesi veya iş gömleği giydirilecektir.

Bundan başka (10) uncu (14) üncü ve (15) inci maddelerde de yazılı olduğu vecdile, yapılan iş hususiyeti göz lere, teneffüs cihazlarına ya da sair azaşına zarar verecek bir mahiyette işe, işçilere, bu zararları önleyecek evsafta gözlük, maske, elbise, ayakkabı edilmek ve deri önlük gibi tahafuz levazımı dahi verilecektir.

b) — Bu iş elbise ve levazımının mülkiyeti işverene a-

FİKRET CANER

KENAN DOĞAN

HAYDAR UZUN

DÜNDAR ÖZÇİKRIK

Beraber Öğrenelim

YAZAN: KAZIM NARMANLI

it olduğundan yalnız işyerinde ve iş başında giyinip kullanacak, bakım ve temizliğine de itina olunacaktır.

c) — Bu suretle işçilerin sokak elbise ve ayakkabılarına çıkarpı değiştirmeleri zaruri bulunan işyerlerinin münâsib mahallinde ihtiyaca göre bir veya müteaddit soyunma yerleri vücutta getirilir ve bunlara mevzu işçi eşyasının, emniyet altında muhafazası için tedbirler de alınır.

SORU: (Besim DENİZER),
SIGORTAYA ÖDEDİĞİMİZ PRİMLERİ ALABİLİR MİYİZ?

CEVAP: MALULİYET, İHTİYARLIK VE ÖLÜM SIGORTALARINI KANUNU.
16—60 yaşını doldurduğu halde maluliyet veya ihtiyarlık aylığı bağlanmasın hak kazanmayan ve sigortaya tâbi iş-

ten ayrılan sigortalılara, bu kanuna göre kendilerinin ve işverenlerinin ödediği sigorta primlerinin toplamı yazılı talepleri üzerine toptan ödeme şeklinde verilir.

SORU: (Yunus ŞAŞMAZ),
İŞÇİ, İŞ YERİNDEN AYRILDIKTAN SONRA, NE KADAR ZAMAN SIGORTADA MUAYENE OLABİLİR?

CEVAP: 33 (6901) Mueddel 1) — A) Sigortalılık hakkı kaybedenler, bu hakkın düşmesinden başlamak üzere, 9 hafta içinde vukua gelecek hastalık halinde bu kanunda yazılı sağlık yardımlarından faydalanır.

B) Sigortalılık hakkını kaybeden sigortalı kadın iş sigortalı olmayan karısı, bu hak- tın düşmesinden başlamak üzere, 9 ay içinde doğum yap- tığı takdirde, sigortalı kadı-

nın veya karısı analık yardımından faydalanacak olan sigortalı keğnin, doğumun vukubulduğu tarihten önceki takvim ayına takaddüm eden 15 ay içinde en az 150 gün prim ödemiş olması şartıyla, bu kanunda yazılı sağlık ve emzirme yardımlarından veya 13 üncü maddede yazılı makdu para yardımlarından faydalanır.

Ancak, askere çağrılanlar, silâh altında bulundukları, mevkut ve mabûsular da mev kuf veya mahpus bulundukları müddetce, hastalık yardımlarından faydalanamazlar, analık yardımlarından istifa ederler.

SORU: (Salih ÇAKIR),
İŞ AYAKKABISININ ZAMANI NE KADARDIR?

CEVAP: — Yukarıda bahsettiğim kanunda zaman yoktur işi kullanmak şartıyla ne za-

man eskir de sana zararı dokunursa, işveren verecek ki, senin ayakkabın kullanılmaz.

SORU: — (Yusuf BAYRAMOĞLU),
MÜMESSİLLER, NE ZAMAN İŞVERENLE MÜZAKEREDE BULUNABİLİR?

CEVAP: — İŞ UYUŞMAZ- LIKLARINI, UZLAŞTIRMA VE TAHKİM TOZUĞU.
Madde 47 tektik edinceye varılan netice oyla fazla rey alan değil de üç arkadaşın arasından gizli oyla seçilen arkadaş birinci temsilci olur ve bu arkadaş işverenevveline mü racaatla randevülür.

Tâyin edilen saatlarda her işi konusurlar meselelerin hâl çaresini bulurlar. Tabî müstacel durumlar hariç ka- nunda keyfî hareketler önlen- mştir. İşçi kardeşlerimiz de- viz ki, doğruluğuna inandığı- nı kimseleri seçin ve sizlere faydalı oldukları müddetce ba- şınızda gezdirin aksi halde he- men harekete geçin ve deş- tirin haklarımızı zayıf olmasın kararlarımız yerinde olmalıdır. Selâmlar.

İzmir'de kurulmuş bulunan Şerif Motör Atelyesi işçileri Sen- dikamıza müracaatla, ağır ba- sı altında çalıştıklarını bildi- rimislerdir. Bazan bazı işçilere bu işyeri sahibi tarafından da- yak dahi atıldığı ve hattâ bir işçinin bu sebepten işi terkettiği Sendika tarafından tesbit edilmiştir. Bu durumu Sendikamız ge- rekli mercilere intikal ettirmiş bulunmaktadırlar.

Sendikamız işçilerin arzusu üzerine çıkarmış olduğu iş- tilâfları neticesi Türkiye İhtilâf Kurumu işçilerine yüzde 15, Karaburun Çiçe Ma- deni işçilerine yüzde 30 ve Zim- bara taşı sanayi işçilerine ise yüzde 25 bir zam sağlamıştır. Bu zamlar Yüksek Hakem Ku- rulunca kesinleşmiştir.

Sendikamız İdare Kurulunun ittifakla almış olduğu karara- da, İzmir'de kurulan İzmir Dök-üm Birlik İdare Kurulu ile bir tanışma toplantısı yapmayı uygun bulmuştur.

Bu tanışma toplantısında ta- mamen işveren ve işçi münase- belleri mevzuatına temas e- dilecek işçilerin ilerinde daha verimli olabilmelerinin çarele- ri araştırılmaktadır.

İzmir'de ne kadar büyük iş- yerleri varsa, bunlar, bu Bir- liğin üyesi olmakla beraber, Sendikamıza verilecek cevabı beklemekteyiz.

Sendikamızın açmış olduğu seminer, Çalışma Vekâleti ta- rafından memnurlukla karşı- lanmıştır. Bu bakımdan bu se- minere maddeten işverenleri- niz katılmakta âdetâ birbirle- rine karşı bir yarışma yapmak tadırlar. Bu hususta Zorlular Makina İmalathanesi 100 lıra ve Kiremitçiler Maden Sirketi ise 100 lıra teberrida birer iş- çinin kabul etmiş olduğu iş- çinin seviyesini kim yükselte- cek. Burada işverene de bazı vazifeler düşüyor mu? Sen- dika ile elele vermesi, iş- ver- meklet hizmetinde birleşme- si, gerekmez mi?..

Sevmele belirtim ki, böyle davranan işverenler var. Baş- laca amaçları para kazanmak değil. Çalıştırdıkları insanla- rın sırtından geçimcik iste- miyorlar, onları da daha iyi şartlara kavuşturmak istiyor- lar. Sayıları çok değil ama var böyleleri de.

Hemen söyleyelim ki, Türki- ye'nin sanayileşmesi ancak sanayi kollarında çalışan in- sanların hayatındaki iyi de- ğiştirmeyle mümkündür. Bu yüzden işverenlerin de belli bir sosyal görüşe sahip olma- ları gerekir. Sendikaları düş- man gibi gören, işçiyi eğlen- me hakkı tanımayan işveren- ler ancak kendilerini kalkan- dırırlar.

Birkaç yıldan beri gelenek oldu, işçi sendikaları balolar, geceler tertipliyor. Bu geceler- den elde edilen gelir sendika- ya, yapacağı işlevlerin destek oluyor. Ayrıca, işçilerin bu kollarında çalışan işçileri bir araya geliyor, toplu halde e- ğitiliyor. Tektik işçilerin ge- celerine her yıl giderim. İşçiler- le işverenlerin bir masada, oturduğu, birlikte içtiği, dans ettiği bu gecelerin işçi ve işveren münasebetlerinin dü- zenlenmesinde, aradaki açık- lığın kapanmasında iyi bir rol

Sendika, sergi için pavyon kiraladı

Madenî eşya kolunda işçilerin başarıları sendika vasıtasile değerlendirilecek, hazırlıklar ilerliyor

Bu sene yapılacak olan Sa- nayî Sergisinde Türkiye Ma- den-İş Sendikası bir pavyon açmayı kararlaştırmıştır.

Bu hususta İstanbul Bele- diyesi Bahçeler Müdürlüğü ne- zinde yapılan teşebbüs müsbe- t karşılıklı ve Spor ve Sergi Sarayı'nın hemen arkasındaki havuzlu pavyonlardan biri Ma- den-İş Sendikası'na tahsis e- dilmiştir.

Maden-İş Sendikası İdare- cileri pavyonu açmaktaki mak- satlarını şöyle sıralamakta- dırlar:

1 — Türk işçisinin emeği i-

le yapılan yerli mamüllerini daha sağlam, daha güzel, daha kullanışlı ve buna rağmen da- ha ucuz olduğunu halka bil- dirmek.

2 — Bilhassa, son yıllarda memleket olarak girişmiş ol- duğumuz kalkınma davamıza, yer alan ve yeni kurulmuş de- mern iş yerlerini ve müesses- lerini tanıtmak.

3 — Yerli mamüllerimizin istihlâkının artmasını temine yardımcı olmak ve istihsalin yükselmesine yol açmak ve ne- ticede çok istihsal için daha

çok işçinin çalıştırılmasını mümkün kılmak, müesseseler için işçilerine daha çok sosyal yardımlar yapabilmesi imkânı nı sağlamış olmak.

Sendikamız, bu hususta bazı müesseselerle anlaşmaya var- mıştır.

Sendika Adayları Kazanıyor

MEHMET PEKER

YUSUF KÖKSAL

İşçi Mümessilliği Seçimi dev- resinde işyerlerinde yapı- lan Mümessillik Seçimlerinin büyük çoğunluğunda Maden-İş Sendikasının desteklediği aday- lar kazanmaktadır.

Bu arada 60 işçinin çalış- tığı Türk Demir Döküm Fabri- kasında Sendika adayları, tam- liste (İsmail Yavuzoğlu, Zey- nül Sinçek, Ziya Civan, Vey- sel Çolak), kazanmıştır.

Yine, ayrıca Maden-İş Sen- dikası ile aralarında uzun mü- dadele geçmiş olan Dümek- Ticaret T. A. O. nun Eğin- Madeninde yapılan işçi mimes- silliği seçiminde ağıl mümessil- liğe: Kadir Ünver, Mehmet Başaran, Ahmet Gamsız, İsmâ- il Dağcı ve Mustafa Koçman yedek mümessillikçe: Hakkı E- ser, Hasan Uygun, Halil Ko- cabıyık, Hasan Ünal ve Hasan Bölükbaşı seçilmişlerdir.

Ayvansaray Cıvata Fabri- kasında yapılan seçimlerde de Sendikamın desteklediği Yu- suf Köksal ve Mehmet Peker işçi mümessilliklerine seçilmiş- lerdir.

Bu seyahatte katılacaklar, yerlerini Sendikaya müracaat- la ayırtabileceklerdir. Bir kişi için 75 liraya yer ayrılmakta- dır.

Müserref HEKİMOĞLU
24 Nisan 1959 tarihli
(AKSAM) dan

DURSUN BALCI

KEMAL AKŞİT

DİDVAN TEZVER

Eğmir semt şubesi Bölgece teftiş edildi

Müfettişler, şubenin kanun ve nizamla göre muamele yaptığını zabıta bildirdi

Türkiye Maden-İş Sendikası' nın 42 numaralı Eğmir Semt Şubesi, Çalışma Vekâletinin emriyle, Balkesir Çalışma Müdürlüğü tarafından Müfet- tiş İsmail Üstün tarafından teftiş ettirilmiştir.

Teftiş esnasında "Şubenin karar defteri, üye sicil defte- ri, gelen-giden evrak, defteri, muhaberat dosyaları, muhase- beye ait her türlü defter, nak- buz ve fatvâlar teker teker görülmüş ve bütün kayıt ve defterlerin gayet muntazam olduğu, Sendika gelir kaynak- larının mevzuat ve ana tüzük- lerinin uygun bulunduğu ya- pılışın bulunana her türlü sarıfıyatın bilhassa ana tüzük hükümlerine uygun olduğu, masrafların gerekli vesâikle tevsiik edildiği, Sendika faal- yetlerinin mevzuat hükümleri- ne uygun olup, 5018 sayılı ka-

nunun 1. ve 4. Madenî kanu- nun 46. maddesi hükümlerine uygun olarak tamamen işçiler- den müteşkil ve içinde işve- ren ve mensubu bulunmayan bir sendika olduğu görülmüş ve zabıta tevsiik edilmiştir.

Ayrıca, Sendikamın bir gına siyasetle meşgul bulunmadığı, Sendika üyelerinin aynı iş- kolunda çalışan Maden işçileri olduğu, İdare Heyetinin mun tazam toplandığı zabıta geçi- rilmiştir.

Eyüp, Bahariye yolunda ku- rulmuş Turmasan Çiçi Fabrikası, Nisan 1958 tarihine kadar iş- çilerin Gelir Vergisi hesabı- na fiilen çalışan günleri na- zarı itibara alınarak, Nisan 1958 den sonra ücret ödenen güne göre vergi tarhi yapma- na başlanmış ve böylece işçi-

lerden o tarihten beri fazla vergi kesilmştir.

Sendika, Müesseseyi za- man zaman ikaz etmesine rağmen, müessesenin aldirmaması karşısında durum Sendikaca resmîyete intikal ettirilerek fazla kesilen vergilerin İdesi temin edilmiştir.

Kesilen fazla vergi sendikaca alındı

İki işyerinde işçilere baskı yapılıyor

Maltepe - Cevizli'de kurulu Türk Ambalaj Sanayii A. Ş. de Sendikalı işçilere çeşitli şek-ilde baskı yapılmaktadır.

İşyeri Sendika Temsilcisi Va- mık Fırat, İşçileri Sendikaya ka- ydetmişti için işinden çıkarı- lmış, diğer bir işçiyi aynı muamele yapılmıştır. İşçilere, sendikadan istifa etmeleri i- çin devamlı surette baskı ya- pılmaktadır.

İş yerinin sağlık şartlarına riayet etmediği, Maden-İş Sen- dikasına tesbit edilerek, du- rum ilgili resmî makamlara bildirilmiştir.

Bu şikâyet işyerinde öğre- nilir, öğrenilmez durumun dü- zeltilmesi cihetine gidilmiş ve eksikler tamamlanmağa ça- ışılmıştır.

Bu işyerinde, ayrıca, işbaşı ve paydos saatlerinin nakıl vasıtalarının hiç bulunmadığı, saatlere göre bilhassa âyar- landığı görülmüştür.

OMEGA'DA, DA BASKI
Şişli, Rum Kilesesi arkası, Mekkep Sokak, No. 27-29 da kurulu Omega Kilit Fabrikası, işçilere geniş ölçüde baskı yap- maktadır.

Aynı işyeri işçilerinin Ma- den-İş Sendikası vasıtasile çıkartmış oldukları topluluk la iş ihtilâfı temsilcileri kapı- dı arı edilmiş ve daha önce de bütün işçiler fabrikamın kapısı kapatılarak işlerini hapsedil- mişler ve Nisan ayına ait bor- droları ikinci defa izmalama- ları için zorlanılmışlardır.

Durum, Maden-İş Sendika- sına ehemmiyetle ele alma- rak, ilgili makamlara başvu- rulmuştur.